

Handläggare
Ehlin Bengt

Datum
2015-12-03

Diarienummer
SCN-2015-0366

Socialnämnden

Verksamhetsplan och budget 2016 för socialnämnden

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att anta verksamhetsplan och budget 2016 enligt föreliggande förslag,

att överlämna verksamhetsplan 2015-2018 till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Verksamhetsplan och budget 2016 beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2016 med plan för 2017-2018. Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla de krav som ställs via inriktningsmål, uppdrag, statsbidrag och riktade satsningar. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget 2016 med plan för 2017-2018. Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet. Det är förvaltningens uppgift att omsätta planen i praktiken. Socialnämnden föreslås anta verksamhetsplanen. Nämndens verksamhetsplan för 2016 ska översändas till kommunstyrelsen senast den 31 december 2015.

Föredragning

Kommunfullmäktige beslutade den 2-3 november om det övergripande styrdokumentet Mål och budget 2016 med plan för 2017-2018. Inriktningsmålen i Mål och budget är uppdelade på kommungemensamma mål som gäller för hela kommunorganisationen och de kommunala bolagen samt inriktningsmål kopplade till specifika nämnder.

Verksamhetsplan och budget 2016 beskriver hur nämnden ska förverkliga Mål och budget 2016 med plan för 2017-2018. Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik ska bidra till att uppfylla de krav som ställs via inriktningsmål, uppdrag, statsbidrag och riktade satsningar.

Denna verksamhetsplans struktur är hämtad från den mall och de riktlinjer som kommunledningskontoret har tagit fram och som kommunsstyrelsen har godkänt. Hur

nämnden ska förverkliga inriktningsmål framgår under varje enskilt mål i verksamhetsplanen utifrån följande rubriker:

Nämndens strategier	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Strategierna synliggör med andra ord nämndens politik. Strategier för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policier. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2016 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Nämndens åtgärder	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina strategier, uppdrag och servicenivåer. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör riktade satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden enbart gäller för egenregin eller om den gäller alla.
Konsekvenser av åtgärderna	Visar både vilka konsekvenser åtgärden får för medborgare, verksamheter och medarbetare samt eventuella ekonomiska konsekvenser (kostnader eller besparingar).

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar (ej ekonomiskt bistånd). Detta inkluderar att ge stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar. Det inkluderar även att ge stöd till personer med missbruks- eller annan beroendeproblematik. Utöver detta ansvarar nämnden för bostadssociala frågor, mottagandet av ensamkommande barn som söker asyl, familjerättsliga frågor, samordningen av arbetet för att motverka våld i nära relation och insatser för den nationella minoriteten romer.

Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget 2016 med plan för 2017-2018. Socialnämnden tilldelas totalt 618 366 tkr i kommunbidrag för 2016.

Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet. Till verksamhetsplan och budget 2016 finns en särskild bilaga över nämndens plan för uppföljning 2016 och en särskild bilaga för intern kontroll 2016.

Det är förvaltningens uppgift att omsätta planen i praktiken.

Socialnämnden föreslås anta verksamhetsplanen. Nämndens verksamhetsplan för 2016 ska översändas till kommunstyrelsen senast den 31 december 2015.

Socialförvaltningen

Jan Holmlund
Direktör

Verksamhetsplan och budget 2016 för socialnämnden

Ett aktiverande dokument som socialnämnden
fattade beslut om 2015-12-16

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Nämndens ansvarsområden.....	3
Nämndens politiska plattform	3
Syfte med nämndens verksamhetsplan och budget.....	3
Kommunfullmäktiges inriktningsmål	4
Inriktningsmål 1. Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen.....	4
Inriktningsmål 2. Barns och ungdomars delaktighet bidrar till att verksamheten anpassas till deras behov.	6
Inriktningsmål 29. Inflytande och delaktighet inom välfärden ökar för Uppsalaborna.....	6
Inriktningsmål 3. Skillnader i levnadsvillkor för kommunens invånare jämnas ut. ..	7
Inriktningsmål 4. Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen.....	8
Inriktningsmål 5. Uppsala kommun är i framkant i miljö- och klimatomställningen. Utsläppen av växthusgaser minskar totalt sett, miljömålen uppfylls och åtgärder vidtas för anpassning efter förändrat klimat.....	9
Inriktningsmål 6. Uppsala kommun är attraktiv för nyetableringar och företag.....	9
Inriktningsmål 7. Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdskommuner.....	9
Inriktningsmål 8. God service, enkelhet och korta handläggningstider präglar kommunens kontakter med företag, ideell sektor samt kommuninvånare.....	9
Inriktningsmål 9. Det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas inom kommunens alla verksamheter.	10
Inriktningsmål 10. Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.	12
Inriktningsmål 11. Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet för kommunens medarbetare, samtidigt som delade turer motverkas i verksamheten. .	12
Inriktningsmål 12. Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare.....	13
Inriktningsmål 13. Medarbetare har förutsättningar att nå överenskommen prestation och engagera sig aktivt i verksamhetens utveckling. Utvecklingsvägar är kända och kommunicerade.....	15
Inriktningsmål 14. Uppsala kommun erbjuder fler människor med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning.....	16

Inriktningsmål 17. Uppsala är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande och särskilt avseende ensamkommande barn.	17
Nämndens inriktningsmål 1. Samarbetet med det civila samhället ska öka.	17
Nämndens inriktningsmål 2. Institutionskostnaderna ska minska.	18
Utmaningar.....	18
Kommunfullmäktiges utmaningar. Socialnämndens kostnader för individ- och familjeomsorg är högre än liknande kommuner i Sverige, framför allt inom barn- och ungdomsvården. En ekonomi i balans utan att kompromissa med individens stödbehov är en stor utmaning.	18
Uppdrag.....	19
Kommunfullmäktiges uppdrag i Mål och budget	19
Nämndens uppdrag till förvaltningen.....	20
Statsbidrag och riktade satsningar.....	24
Statsbidrag.....	24
Riktade satsningar i Mål och budget.....	24
Budget 2016	25
Nämndens driftbudget.....	25
Nämndens budget för respektive verksamhet	26
Nämndens investeringar.....	31
Begrepp som används i verksamhetsplanen.....	31
Bilaga 1 Socialnämndens plan för uppföljning 2016.....	1
Bilaga 2 Socialnämndens internkontrollplan 2016	1

Inledning

Nämndens ansvarsområden

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar (ej ekonomiskt bistånd). Detta inkluderar att ge stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar. Det inkluderar även att ge stöd till personer med missbruks- eller annan beroendeproblematik. Utöver detta ansvarar nämnden för bostadssociala frågor, mottagandet av ensamkommande barn som söker asyl, familjerättsliga frågor, samordningen av arbetet för att motverka våld i nära relation och insatser för den nationella minoriteten romer.

Nämndens politiska plattform

Nämnden vill - genom att stödja Uppsala kommuns medborgare, såväl barn och unga som vuxna, och som har en social problematik – att enskilda och familjer ska kunna få sina behov tillgodosedda i den egna hemkommunen.

Nämnden vill ge tidiga och förebyggande insatser, samt vård- och behandlingsinsatser, till nämndens målgrupper i kommunal regi. Insatser, oavsett innehåll och syfte, ska finnas tillgängliga, hålla god servicenivå, vara rättssäkra, men också vara - så långt det är möjligt – evidensbaserade för ökat resultat.

Nämndens målgrupper ska uppleva en högre grad av delaktighet i verksamheten, och ges möjlighet att påverka både innehållet i hjälpen och vilka hjälpinsatser som ska tillhandahållas.

Nämnden sätter också ett högt värde i att utveckla verksamheten med andra huvudmän, liksom med nämnder, styrelser och bolag inom Uppsala kommun.

Syftet med nämndens verksamhet är att de som kommer i kontakt med nämnden, genom nämndens insatser ska utveckla sina resurser så att de får möjlighet att leva ett så självständigt liv som möjligt.

Nationella styrdokument

Nämnden måste i sitt arbete förhålla sig till olika nationella styrdokument på området. Några av dessa som särskilt måste beaktas under 2016 är de nya riktlinjerna i missbruks- och beroendevården, den nya LVU-lagstiftning som kan förväntas i spåren av betänkandet Barns och ungas rätt vid tvångsvård samt initiativ från regeringens nationella samordnare för den sociala barn- och ungdomsvården. Av intresse är också SKL:s handlingsplan för den sociala barn- och ungdomsvården som kom under 2015 men som bör få genomslag från 2016 och framåt.

Syfte med nämndens verksamhetsplan och budget

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2016-2018. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget.

Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla de krav som ställs genom:

- Inriktningsmål
- Uppdrag
- Statsbidrag och riktade satsningar
- Budget

I samband med att nämnden beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll. Det är förvaltningens uppgift att omsätta dessa planer i praktiken. Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Inriktningsmål 1. Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen

Nämndens strategi för att nå målet

Lagkraven inom nämndens ansvarsområden handlar bland annat om att verka för att barn och ungdomar växer upp under trygga och goda förhållanden, att aktivt arbeta för att förebygga och att motverka missbruk av beroendeframkallande medel bland barn, ungdom och vuxna. Insatserna bidrar sammantaget till en bättre hälsa för invånarna.

Den viktigaste friskfaktorn för barn och ungas hälsa är en fungerande skolgång, därför är fokus på skolan viktig i allt socialt arbete med barn och ungdomar. För att tidigt upptäcka familjer som behöver stöd behöver det familjecentrerade arbetet fortsätta att utvecklas. För att kunna skapa trygga stadsdelar, som främjar en god hälsa hos invånarna, kommer nämnden att fortsätta utveckla områdesarbetet.

Hemlöshet och utanförskap från bostadsmarknaden är svårigheter som påverkar individens hälsa. **Det är både en bostadspolitisk och socialpolitisk fråga.** Missbruk av alkohol och droger finns ofta som en bakgrund till en långvarig hemlöshetsproblematik. Socialnämnden har en viktig uppgift att motverka hemlöshet genom **att erbjuda insatser till den enskilde så att denne ska kunna ta itu med grundproblemet beroendet. Socialnämnden ska söka samverka med andra aktörer på bostadsmarknaden.** Nämnden ska satsa på förbättrade behandlingsinsatser för hemlösa med missbruksproblematik. **Ett led i det är att inrätta så kallade Halvvägshus med fortsatt behandling och utsluss efter genomgången primärbehandling.**

En särskilt utsatt grupp som ofta far illa är hemlösa kvinnor. Nämnden har riktade satsningar för målgruppen hemlösa kvinnor med en missbruksproblematik, med stödboendet Idun och härbärgets för kvinnor. Gruppen behöver uppmärksammas och få bättre stöd när det gäller på boende och utsatthet för våld i nära relationer.

Under de senaste åren har antalet socialt utsatta EES-medborgare som sökt sig till Uppsala ökat. Antalet tredjelandsmedborgare, det vill säga personer födda utanför EU men med permanent uppehållstillstånd i något EU-land, beräknas också ökat. Det är utsatta grupper som löper risk för ohälsa. För att möta behoven och utveckla arbetet med gruppen har nämnden en nära samverkan med ideell sektor i form av samverkansmöten och en fortgående dialog om pågående verksamheter. En sådan samverkan är viktig för att bygga kunskaper om gruppens behov och för att kunna utforma bra åtgärder för att stödja målgruppen. Riktlinjer för kommunernas arbete med målgruppen förväntas från regeringens samordnare i februari. ~~Hur arbetet ska utformas framöver kommer att ta sin utgångspunkt i riktlinjerna.~~

Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem och en viktig folkhälsofråga. Våldet drabbar framför allt kvinnor och det förekommer i alla samhällsklasser och åldersgrupper. Alla som har utsatts för våld i nära relationer har rätt till stöd och skydd från samhället. Utmaningen för nämnden är bland annat att utveckla strukturerade, långsiktiga och samordnade insatser. Arbetet fokuserar på våld i nära relationer och särskilt mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck, särskilt utsatta och sårbara grupper tillika våldsutövare. Arbetet med att motverka våld i nära relationer omfattar även att konfrontera de bakomliggande värderingar och attityder som bidrar till våldet. Nämnden har i uppdrag att under 2015 ta fram ett förslag till kommunövergripande handlingsprogram som syftar till att motverka våld i nära relationer (kvinnofrid). Nämnden avsätter 1 miljon kronor i riktade medel för att stärka arbetet inom området. En viktig del i arbetet med att implementera Uppsala kommuns handlingsprogram mot våld i nära relation samt förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck är de handlingsplaner som nämnder, förvaltningar och bolag ska ta fram under 2016. En annan del i arbetet är den överenskommelse om partnerskap med ideella organisationer verksamma inom området som nämnden kommer att ingå.

För att främja en god hälsa hos befolkningen är närvårdssamverkan mellan landsting och kommun viktig. Tillsammans identifierar huvudmännen prioriterade områden och gör gemensamma satsningar. Satsningarna återfinns under flera olika inriktningsmål.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Överenskommelse om verksamhetsbidrag med Stadsmissionen och föreningen Hjälpa till behövande om drift av härbärg och dagcenter för målgruppen.	Socialt utsatta EES-medborgare tillförsäkras en basal omvårdnad. Kostnad 1 800 tkr.
Att upprätta en handlingsplan för arbetet med EES-medborgarna utifrån de riktlinjer som kommer från den nationella samordnaren.	Kan få ekonomiska konsekvenser beroende på riktlinjerna.
Att utveckla samverkan och konkret samarbete med ideella organisationer verksamma inom området våld i nära relationer, dels genom föreningsbidrag och dels genom att undersöka möjligheten att ingå överenskommelser om partnerskap med valda organisationer.	Ekonomiska prioriteringar Satsningar på ideella organisationers verksamheter ökar tillgången av tidigt förebyggande och riktade insatser mot våld i nära relationer för kommunens

Nämndens riktlinjer för föreningsbidrag ska revideras.	invånare. Kostnad 1 000 tkr.
I relation till det kommunövergripande program mot våld i nära relationer som nämnden fått i uppdrag att ta fram ska handlingsplaner utformas för alla berörda förvaltningar, nämnder och bolag.	De mål och åtaganden som tagits fram inom ramen för programmet konkretiserar och förtydligar kommunens ansvar i frågan. Det kommer att leda till åtgärder/uppföljning som ger utsatta och utövare möjlighet till konkreta insatser i relation till behov.
Inrätta Halvvägshus med fortsatt behandling och utsluss efter genomgången primärbehandling.	Ökar möjligheten att lyckas med rehabilitering. Minskade placeringskostnader. Kostnad 3 200 tkr.

Inriktningsmål 2. Barns och ungdomars delaktighet bidrar till att verksamheten anpassas till deras behov.

Inriktningsmål 29. Inflytande och delaktighet inom välfärden ökar för Uppsalaborna.

Nämndens strategi för att nå målen

Genom att systematiskt ta tillvara invånarnas och brukarnas synpunkter på välfärdstjänsterna så kan nämnden säkerställa en god servicenivå. Nämnden har inlett ett utvecklingsarbete tillsammans med Styrelsen Uppsala vård och omsorg för att skapa nya former för inflytande och delaktighet för barn, ungdomar och vuxna som kommer att fortsätta under 2016. För att på ett effektivt sätt ta tillvara invånarnas och brukarnas upplevelser behöver synpunkts- och klagomålshanteringen utvecklas, med särskilt fokus på förändringsåtgärder.

Barnperspektivet och barnkonventionen ska alltid vara en utgångspunkt för nämndens förhållningssätt i arbetet med barn och unga. Barn ska efter ålder och mognad vara delaktiga i och ha inflytande över beslut som rör deras liv. Genom att barn och unga själva får vara med och påverka hur de vill vara delaktiga och i vilka frågor de vill vara delaktiga, skapar nämnden förutsättningar att på ett bättre sätt möta barnens behov. Barn och ungas samlade erfarenheter ska därför på ett systematiskt sätt ingå i verksamhetutvecklingen. Nämnden gör det bland annat genom en överenskommelse med barnombudsmannen i Uppsala (BOiU) som bevakar hur barn och ungdomars intressen tas till vara.

Engagerad och medskapande personal är viktigt för att verksamheterna ska drivas med kvalitet och fortsätta att utvecklas. Nämnden vill att medarbetarnas delaktighet och inflytande i verksamheten ökar.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin.

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Att utveckla former för inflytande och delaktighet för vuxna, barn och unga inom nämndens verksamhetsområde. Synpunkterna ska tas tillvara på ett systematiskt sätt för att utveckla verksamheterna.	Leder till ett lärande om hur nämnden bättre kan möta och tillgodose barn, ungdomar och vuxnas behov. Verksamheter som bättre svarar mot invånarnas behov.
Att arbeta med utvecklingsfrågor rörande brukarinflytande i dialog och samverkan med vård och omsorg.	Nya former av brukarinflytande kan utvecklas.
I alla upphandlingar/avtal där barn berörs ska det finnas ett krav för hur barnens delaktighet ska säkras.	Det ger bättre förutsättningar till att barnperspektivet särskilt beaktas och tillvaratas i verksamheter nämnden ansvarar för.
Att utreda möjligheten att ge klient möjlighet till "självskattning" som en del i utredningen.	Kan ge underlag för uppföljning av insatser.
Vid alla större verksamhetsförändringar (sociala tjänsteutbudet) och organisatoriska förändringar skall medarbetare engageras	Bättre insatsutbud för klient Nöjda medarbetare Ökad kvalitet

Inriktningsmål 3. Skillnader i levnadsvillkor för kommunens invånare jämnas ut.*Nämndens strategi för att nå målet*

Socialnämnden har ett lagstadgat ansvar att verka för jämlikhet i levnadsvillkor för människor. Nämnden gör det genom att på olika sätt arbeta för att förebygga utanförskap och avhjälpa enskildas och gruppers behov av stöd.

Alla barn i Uppsala har rätt att utvecklas och vara en del av samhället, oavsett uppväxtmiljö och bakgrund. Att leva i en familj vars inkomster inte täcker det nödvändigaste påverkar barnets liv och vardag. Nämnden kommer i samarbete med berörda nämnder därför att ta fram ett förslag på hur Uppsala kommun kan motverka barnfattigdom.

Den kanske viktigaste skyddsfaktorn mot utanförskap och ohälsa är en fullföljd skolgång. Barn i familjehemsvård klarar sig till exempel sämre än jämförbara grupper som inte varit i familjehem. Nämnden vill därför betona vikten av insatser i det sociala arbetet som underlättar för barn och ungdomar att klara sin skolgång.

Med en ökad konkurrens på bostadsmarknaden har antalet personer som står utanför bostadsmarknaden ökat. Tillgång till sociala lägenheter är angeläget för hjälp till enskilda och familjer som ställs utanför bostadsmarknaden. Bostadssociala insatser är därför en viktig del av nämndens arbete för jämlika levnadsvillkor. Nämnden vill utveckla det bostadssociala arbetet genom projektet Bostad först och insatser för att förebygga avhysningar. Att förebygga vräkningar är en viktig del i att förhindra hemlöshet.

Den nationella minoriteten romers levnadsvillkor är ofta mycket sämre än för befolkningen i övrigt. Med utgångspunkt i regeringens strategi för romsk inkludering 2012-2032 och minoritetspolitiken vill nämnden verka för att minska förtroendeklyftan mellan majoritetssamhället och romer bosatta i Uppsala kommun samt skapa romsk tillhörighet i samhället.

En annan utsatt grupp är de ensamkommande barnen. De har många gånger en svag skolbakgrund vilket kan göra det svårt för dem att i framtiden etablera sig på arbetsmarknaden. De är angeläget att de ges ett sådant stöd och omvårdnad, inte minst för att klara skolan, att deras förutsättningar till ett jämställt liv ökar. (Jfr mål 17)

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att fortsätta utveckla arbetet med den nationella minoriteten romer.	Ger ökad romsk delaktighet och inflytande och bättre bemötande av gruppen. Kostnad 100 tkr.
Införa projektet Bostad först riktat mot långvarigt hemlösa	Att fler tidigare kan erbjudas egen bostad främjar en god hälsa Minskade placeringskostnader. Kostnad 350 tkr.
Arbeta för att öka omsättningen av bostadssociala kontrakt.	Fler kan få bostadssocialt kontrakt.
Att ta fram ett program mot barnfattigdom för Uppsala kommun	Barn i fattiga familjer kan få bättre levnadsvillkor

Inriktningsmål 4. Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen.

Nämndens strategi för att nå målet

Fler boenden för ensamkommande barn och andra verksamheter ska drivas i egen regi för att öka nämndens insyn och höja kvaliteten i verksamheten. Fler människor kan därmed erbjudas arbetstillfällen av Uppsala kommun. Nämnden ska samverka med kommunstyrelsen och berörda nämnder för upprättande av en bostadsförsörjningsplan för nämndens målgrupper.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Fler verksamheter ska successivt överföras till och drivas i nämndens regi	Fler arbetstillfällen kan beredas inom Uppsala kommun.
Nya boenden ska i så hög grad som möjligt bedrivas i egen regi.	Fler arbetstillfällen kan beredas inom Uppsala kommun.

Inriktningsmål 5. Uppsala kommun är i framkant i miljö- och klimatomställningen. Utsläppen av växthusgaser minskar totalt sett, miljömålen uppfylls och åtgärder vidtas för anpassning efter förändrat klimat.

Nämndens strategi för att nå målet

Nämnden ska i sin verksamhet se till att transporter som används av nämndens tjänstemän är miljövänliga och att de egna fordonen inte använder fossila bränslen. I avtal med andra utförare ska bestämmelser ingå som så långt som möjligt säkerställer att interna och externa leverantörer i hög grad använder fossilbränsle fria och miljövänliga transporter och fordon. I de verksamheter som nämnden finansierar ska de livsmedel som serveras på sikt vara helt ekologiskt producerade. Nämnden ska kräva åtgärder av fastighetsägare så att energianvändningen minskar och att lokaler är giftfria.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Utveckla nämndens olika avtal så att krav finns med som möter kommunens etappmål i Miljö- och klimatprogrammet, Särskilt fordon, transporter, ekologiska livsmedel samt giftfria och energieffektiva verksamheter och lokaler.	Nämndens verksamhet blir miljövänligare. Kostnaderna kan komma att öka.

Inriktningsmål 6. Uppsala kommun är attraktiv för nyetableringar och företag.

Nämnden har inte ansvar för nyetableringar och företagande, varför inriktningsmålet inte prioriteras.

Inriktningsmål 7. Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdskommuner.

Nämnden kommer att besluta om strategier och åtgärder för detta mål när kommunens landsbygdstrategi är fastlagd, så att nämndens åtgärder går i samma riktning som kommunens övergripande prioriteringar för landsbygdsutveckling. Nämnden kan dock redan nu se att ett par områden kan kunna komma i fråga: Fler boenden för ensamkommande barn kan förläggas i tätorterna runt Uppsala och på landsbygden. Förutsättningarna för att öka nämndens serviceutbud på landsbygden bör undersökas närmare.

Inriktningsmål 8. God service, enkelhet och korta handläggningstider präglar kommunens kontakter med företag, ideell sektor samt kommuninvånare.

Nämndens strategi för att nå målet

Lagkraven inom nämndens ansvarsområden understyrker att myndighetsutövningen ska vara skyndsam och rättssäker. Nämnden följer utvecklingen genom olika indikatorer. En väl fungerande organisation är en grundförutsättning för att

myndighetsutövningen ska leva upp till lagkraven. Det finns problem med hög personalomsättning inom vissa enheter inom förvaltningen och nämnden kommer att fortsätta arbetet med att se över organisationen i syfte att stärka myndighetsutövningen.

Nämnden har vidare ett brett utbud av förebyggande insatser och öppenvårdsinsatser som är tillgängliga för kommuninvånarna utan föregående biståndsprövning. Dessa ska utvecklas i dialog med Styrelsen Uppsala vård och omsorg. I kontakterna med ideell sektor har nämnden tydliga bidragskriterier, hög tillgänglighet och en fortlöpande dialog.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Implementera handlingsplanen för ökad kvalitet i myndighetsutövningen.	Kvaliteten i myndighetsutövning och insatser ökar.
Nämnden avser att ta del av riktade statliga satsningar för att utveckla myndighetsutövningen inom barn- och ungdomsområdet.	Bättre service till invånarna. Kvalitet och rättssäkerhet i myndighetsutövningen kan säkerställas.
Att säkerställa metoder och uppföljningssystem för att förbättra handläggningstider inom området barn och unga.	Kvalitet och rättssäkerhet i myndighetsutövningen kan säkerställas.

Inriktningsmål 9. Det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas inom kommunens alla verksamheter.

Nämndens strategi för att nå målet

Socialnämnden har ett omfattande förebyggande arbete i syfte att stödja barn, ungdomar och deras föräldrar, liksom förebyggande insatser för vuxna. De som är i behov av stöd ska få tillgång till lättillgänglig information, rådgivning och kvalificerade stödinsatser. Stödinsatserna ska utgå ifrån ett familjeperspektiv med fokus på barns bästa och utvecklas för att möta medborgarnas behov.

Nämnden ansvarar också för att identifiera barn, ungdomar och vuxna som befinner sig i riskzonen för en destruktiv social utveckling och missbruksproblematik. Det är viktigt med tidig upptäckt och särskilt fokus ska därför ligga på att utveckla arbetet med de allra yngsta barnen, 0-2 år, och deras föräldrar i hem där det brister i omsorgen. En annan viktig målgrupp är de ungdomar som inte fullföljer skolplikten, de så kallade hemmasittarna, som riskerar ett livslångt utanförskap och att viktiga skolår förloras. Nämnden vill utreda möjligheterna att återinföra en tidigare framgångsrik modell för att arbeta med hemmasittarna. Ett nytt fokusområde i det förebyggande arbetet är våldsbejakande extremism och det arbetet ska fortsätta att utvecklas i samverkan med berörda aktörer.

Institutionsplaceringar ska fortsätta att minska bland barn och unga genom förebyggande insatser och effektiva hemmaplanssatsningar. För att minska antalet

placeringar på institution behöver nämnden utveckla stödet till de biologiska föräldrarna till placerade barn samt ha en god tillgång till familjehem. Fler familjehem ska rekryteras som uppdragstagare åt nämnden. Nämnden vill pröva nya anställningsformer för att tillgodose tillgången till familjehem och jourhem.

Missbruk av alkohol och droger är ett allvarligt problem i vårt samhälle. Tidiga insatser och lättillgängligt stöd är en viktig faktor för att förebygga att missbruksproblem fördjupas. Vård- och behandlingsinsatser för ungdomar och vuxna som har ett beroende behöver utvecklas så att kedjan från behandling till insatser för att bygga upp ett fungerande liv med arbete/studier, boende och ett socialt liv hänger ihop. Särskilt fokus ska ligga på målgruppen unga-vuxna (18-25) som riskerar att utveckla en manifest drogproblematik samt personer med samsjuklighet av psykisk ohälsa och missbruk.

Tendensen är att allt fler unga har en positiv attityd till cannabis och det är lätt att få tag på farliga droger via internet. Barn och ungdomars användning av ANDT ska förebyggas och upptäckas tidigt. Det är då också angeläget att utveckla nya samverkansformer med landstinget. Tidiga insatser ökar möjligheten att bryta utvecklingen med mindre kostsamma insatser. Nämnden ska ha en fortsatt satsning på uppsökande arbete vid anmälningar om missbruk.

Det förebyggande arbetet behöver kontinuerligt utvecklas för att möta målgruppernas behov. Nämnden har påbörjat en dialog med Styrelsen Uppsala vård och omsorg om hur behoven bland invånarna ser ut, vilka metoder som bäst kan möta behoven och hur man kan hitta bättre samverkansformer framöver. Nämnden vill också utreda om råd och stöd- och öppenvårdsverksamheten skulle kunna drivas mer effektivt inom ramen för nämndens egen verksamhet. Nämnden ser att det finns synergieffekter för barn, ungdomar och vuxna i att slå samman de förebyggande insatserna och öppenvårdsinsatserna med nämndens myndighetsutövande verksamhet.

Nämnden vill också pröva möjligheterna att söka medel för sociala investeringar för att utveckla nya metoder i det sociala arbetet, och då i nära samarbete med andra nämnder och styrelser. Barn och ungas skolgång ska prioriteras.

För att verksamheten ska utvecklas åt rätt håll är det viktigt att undersöka om och vilka insatser som leder till förändring och förbättringar för invånarna. Nämnden vill utveckla ett samarbete med forskning på området för att få bättre kunskapsunderlag för framtida ställningstaganden.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Att arbeta med utvecklingsfrågor rörande det förebyggande arbetet i dialog och samverkan med styrelsen Uppsala vård och omsorg.	Bidrar till en samsyn på socialtjänstfrågor i kommunen. Nya former av förebyggande insatser kan utvecklas.
Utreda förutsättningarna att överföra råd och stöd- och	En mer samordnad och effektiv

öppenvårdsverksamheten från styrelsen Uppsala vård och omsorg till nämnden	användning av kommunens resurser.
Arbeta med de förbättringsområden som identifierats i uppföljningen av det drogpolitiska programmet.	Större möjlighet att nå programmets mål och vision.
Utveckla arbetet med målgruppen unga vuxna (18-25 år) med psykiska problem och missbruks- eller annan beroendeproblematik.	Bättre insatser för målgruppen.
Utveckla arbetet med ungdomar med svår neuropsykiatrisk och social beteendeproblematik.	Bättre insatser för målgruppen.
Utreda hur de öppna insatserna för personer med en missbruksproblematik kan göras mer tillgängliga	Nämnden får en utredning som underlag för beslut.
Utreda hur nämnden i det förebyggande arbetet kan utveckla insatserna för de yngsta barnen, 0-2 år, och deras föräldrar i hem där omsorgsförmågan sviktar	Nämnden får en utredning som underlag för beslut.
Att uppdra till förvaltningen att utforma mer attraktiva anställningsformer för jourhem och familjehem.	Bättre och stabilare tillgång till jourhem och familjehem
Utreda möjligheterna att förstärka insatser för barn och unga som riskerar att eller redan har avbrutit sin skolgång.	Fler barn som fullföljer sina studier och får på så sätt bättre levnadsvillkor.
Att inleda samverkan med forskare på universitetet för att utvärdera nämndens insatser	Bättre kunskapsgrund för beslut om verksamhetens inriktning
Att pröva möjligheten att söka medel för sociala investeringar för att utveckla nya metoder och insatser i det sociala arbetet.	Nytänkande stimuleras. Nya metoder kan utvecklas.

Inriktningsmål 10. Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.

Nämnden har inte ansvar för bostadsanpassning eller andra tillgänglighetsskapande åtgärder varför inriktningsmålet inte prioriteras.

Inriktningsmål 11. Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet för kommunens medarbetare, samtidigt som delade turer motverkas i verksamheten.

Nämndens strategi för att nå målet

Kommunen har sammanlagt 3500¹ deltidsanställda, tillsvidareanställda medarbetare. Av dessa är drygt 80 procent kvinnor.

Deltidsarbete under långa perioder tenderar att medföra lägre pension, försämrade karriärmöjligheter och sämre löneutveckling². För samhället i stort, innebär ett utbrett deltidsarbetsutnyttjande att en ojämnställd arbetsmarknad riskerar att cementeras.

Jämställda arbetsförhållanden medför att kommunen fullt ut kan utnyttja hela arbetsmarknadens potential och därigenom, få större effektivitet, bättre resultat och en bättre verksamhet för kommunens medlemmar. Kommunen har en utmaning i att kompetensförsörja verksamheten, och organisationen behöver redan nu förbereda för att – genom attraktiva erbjudanden om heltid – säkra tillgången på rätt kompetens för

¹ Deltidsbrandmännen oräknade

² Utredning med närmare data om detta är på gång

verksamheten. Det långsiktiga resultatet av att fler arbetar heltid gynnar alltså både kommunens kompetensförsörjning och den enskilda medarbetaren. Kortsiktigt innebär det dock ökade kostnader för kommunen. För att uppnå de långsiktiga positiva resultat som eftersträvas ska alla kommunens tillsvidareanställda medarbetare vara heltidsanställda.

Möjlighet att arbeta deltid skapas genom beviljande av tjänstledighet som söks och omprövas årligen.

Att kommunen, som en av de största arbetsgivarna i regionen, gör ett medvetet val att införa heltid som norm, kan skapa förväntningar på andra arbetsgivare att röra sig i motsvarande riktning. Det kan på sikt leda till en strukturell förändring av arbetsmarknaden för yrkesgrupper där en stor andel av arbetstagarna idag arbetar deltid.

Uppdelad arbetsdag - s.k. delade turer - innebär att tiden från det en börjar på morgonen, till dess arbetsdagen är slut, blir lång utan att eventuella arbetsfria timmar under dagen fullt ut kan användas till återhämtning. Ett sådant upplägg medför inte med en positiv förväntan på heltid. Det är därför väsentligt att heltidsnormen kombineras med ett krav på sammanhållen arbetsdag, främst ur ett medarbetarintresse. I detta sammanhang bör även gällande heltidsmått ses över.

De ekonomiska konsekvenser i form av kortsiktigt ökande kostnader som heltidsnormen förväntas få, kommer att kunna matchas mot ökad effektivitet. Att heltid är norm förväntas även påverka kommunens attraktivitet som arbetsgivare i positiv riktning.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Vid upphandling införs villkor som så långt som möjligt garanterar att anställd personal hos leverantören kan erbjudas heltid och att delade turer undviks.	I all verksamhet som finansieras av nämnden erbjuds medarbetare heltid och delade turer undviks.

Inriktningsmål 12. Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare.

Nämndens strategi för att nå målet

Uppsala kommun befinner sig i en region med stark tillväxt. Detta innebär att potentiella medarbetare ofta har fler arbetsgivare att välja bland, och därför behöver kommunen kunna erbjuda attraktiva möjligheter och villkor.

För att säkra kommunens kompetensförsörjning på kort och lång sikt krävs att kommunen positionerar sig på arbetsmarknaden med en tydlig arbetsgivarprofil. En attraktiv arbetsgivarprofil omfattar en väl sammansatt mix av attraktiva möjligheter och villkor för medarbetare ur en bredd av målgrupper, där individuella val är möjliga.

Allmänna krav på det urval av villkor som kommunen bör erbjuda är att de är jämställda, hälsofrämjande, klimatsmarta och bidrar till ett hållbart arbetsliv.

För att klara den långsiktiga kompetensförsörjningen och utmärka sig som en attraktiv arbetsgivare är vägen in i organisationen särskilt viktig. Alla sökanden som kommer i kontakt med Uppsala kommun ska ha en positiv upplevelse av mötet. Förfrågningar om praktik, verksamhetsförlagd utbildning och trainee-platser ska därför samordnas för att säkerställa en enhetlig, rättssäker och icke-diskriminerande hantering. I samband med rekrytering ska alltid kompetensbaserad rekryteringsmetodik användas, då utvärderingar visar att denna metodik minimerar risken att ovidkommande faktorer påverkar bedömningen av sökanden vid intervjuer.

På längre sikt behövs fler medvetna ställningstaganden vilka arenor och arbetssätt kommunen ska använda för att nå fler målgrupper som kan vara framtida medarbetare. Kommunen ska på kort sikt vidareutveckla och förvalta dialogen med utbildningsanordnare, främst inom svårrekryterade områden som skola, teknik och vård. Syftet är att både påverka utbildningsinnehållet och marknadsföra kommunen som arbetsgivare. Därutöver ska trainee- platser erbjudas i enlighet med regeringens vårproposition 2015 (2014/15:100), vilket skapar utmärkta kontakter med framtida medarbetare.

Därutöver ska kommunen fortsätta att utveckla och förvalta processer för kompetensförsörjning, chefsförsörjning och ledarutveckling, liksom det hälsofrämjande och systematiska arbetsmiljöarbetet. Lönebildningen ska i alla moment stödja kompetensförsörjningen och genomföras på ett sådant sätt att likabehandling och rättsäkerhet säkerställs. Grundläggande ordning och reda i dessa processer är hygienfaktorer som krävs för att kommunen ska upplevas som en attraktiv arbetsgivare, både ur ett medarbetar- och chefsperspektiv.

För nämnden är det avgörande att personal tillförsäkras en bra och stimulerande arbetsmiljö och goda villkor i övrigt. Nämnden kommer att lägga vikt vid insatser som underlättar nyrekrytering och som bidrar till att personal väljer att arbeta kvar. Det är nödvändiga förutsättningar för att behålla och utveckla kvaliteten i verksamheten.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Handlingsplanen för kvalitet inom det sociala barn- och ungdomsområdet ska fortsätta genomföras under 2016.	Bättre kvalitet i verksamheten och bättre arbetsmiljö bidrar till att personalomsättningen minskar.

Inriktningsmål 13. Medarbetare har förutsättningar att nå överenskommen prestation och engagera sig aktivt i verksamhetens utveckling. Utvecklingsvägar är kända och kommunicerade.

Nämndens strategi för att nå målet

En av kommunens stora utmaningar framöver är att mobilisera alla resurser så att kostnaderna för verksamheten minskar, samtidigt som kvaliteten vidmakthålls eller förbättras.

För att vidmakthålla kvalitet och kapacitet inom givna ekonomiska ramar kommer det bli allt viktigare att ta tillvara all den kompetens och kapacitet som kommunens medarbetare besitter. Det kommer vara avgörande att förutsättningar för prestation och medskapande är stabila, jämställda och ger alla medarbetare likvärdig möjlighet att bidra aktivt i verksamheten. Ingen medarbetares kapacitet får gå till spillo och ofreflekterade, stereotypa attityder och strukturer ska aldrig tillåtas stå i vägen för enskilda individers möjlighet att bidra utifrån sin erfarenhet och kompetens.

Det kommer vara avgörande att chefer och medarbetare tar ett gemensamt ansvar för resultat och utveckling av verksamheten. Ansvarsfördelning och krav på medarbetarskap och ledarskap finns beskrivna i arbetsgivarpolicyn, men behöver konkretiseras ytterligare.

Kommunen har redan påbörjat ett arbete för att kunna arbeta mer systematiskt med verksamhetsplanering och nedbrytning av mål på olika nivåer. Det arbetet behöver fortsätta utvecklas. För att åstadkomma det medskapande och de prestationer kommunen behöver måste chefer och medarbetare mötas i dialog om planering, prestation, utveckling och uppföljning. Därför ska förutsättningarna för dialogen mellan chef och medarbetare vidareutvecklas.

Chefer har ett särskilt ansvar att agera förebilder för sina medarbetare och leda dem mot resultat och utveckling. Chefsförsörjningen och chefsutveckling ska därför fortsätta utvecklas, liksom förutsättningar i övrigt för de som axlar ett chefskap.

På längre sikt är det avgörande för kommunens kompetensförsörjning att karriär och utvecklingsvägar tydliggörs. På sikt ska det vara ett gemensamt uppdrag för kommunens chefer att informera och driva intern rörlighet genom att ta upp frågor om karriär och utveckling i samtalen med medarbetare på olika nivåer.

För att på sikt klara av kompetensbehoven i bristyrken behöver kommunen överväga renodling av arbetsinnehållet för vissa verksamhetskritiska nyckelfunktioner där mer kompetens sannolikt kommer vara svårt att rekrytera in. Ett exempel är chefer som idag har en omfattande administrativ arbetsbörda och där mer tid behöver frigöras för ett närvarande ledarskap. Ett annat exempel är läraryrket, där tid måste frigöras för det pedagogiska uppdraget och andra uppgifter omfördelas till andra funktioner. Å andra sidan öppnar en renodling upp för nya yrkesroller där kommunen kan få möjlighet att

rekrytera in medarbetare med andra kompetenser än vad organisationen har tillgång till idag.

Sammantaget förväntas strategier och åtgärder påverka kommunens attraktivitet som arbetsgivare i positiv riktning.

Inriktningsmål 14. Uppsala kommun erbjuder fler människor med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning.

Nämndens strategi för att nå målet

Trots goda förutsättningar i regionen finns det grupper som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. En sådan grupp är människor med antingen fysisk eller psykisk funktionsnedsättning. Generellt behöver arbetsgivare i regionen erbjuda fler arbetstillfällen riktade mot dessa målgrupper, och kommunen har ett stort ansvar att agera förebild som regionens största arbetsgivare.

För att kommunen som arbetsgivare ska nå målet att erbjuda fler människor med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning krävs olika typer av strategier.

Riktade insatser, till exempel praktikplatser, behövs för att öka verksamhetens förståelse och kunskap kring hur människor med olika förutsättningar kan bidra i den kommunala verksamheten. Kommunen ska kontinuerligt ta del av framgångrika exempel som gett varaktiga positiva resultat och hålla sig a jour med forskning, beprövad erfarenhet och evidens inom området. Vid behov ska samverkan ske med relevanta externa aktörer.

För att långsiktigt säkra kommunens förmåga att erbjuda reguljärt arbete för människor som har en funktionsnedsättning krävs systematiskt arbete med förståelse. Hindrande attityder, fördomar och stereotyper i arbetet med kommunens kompetensförsörjning ska stegvis undanröjas genom kunskapshöjande åtgärder. Befintliga processer för kompetensförsörjning ska granskas för att säkerställa icke-diskriminerande arbetsätt och metoder.

Det är också viktigt att säkra enhetlig, rättssäker och icke-diskriminerande hantering i alla situationer där framtida medarbetare kommer i kontakt med kommunen. Detta beskrivs under inriktningsmålet ”Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare.” i de delar som rör samordning av förfrågningar av olika slag och den metodik som ska tillämpas vid rekrytering.

Sammantaget ska strategier och åtgärder påverka kommunens attraktivitet som arbetsgivare i positiv riktning.

Inriktningsmål 17. Uppsala är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande och särskilt avseende ensamkommande barn.

Nämndens strategi för att nå målet

Under 2016 förväntas antalet ensamkommande barn som söker asyl i Uppsala kommun att öka kraftigt. Kommunen bedöms efter överenskommelse med Migrationsverket få ett ökat fördelningstal när det gäller platser för ensamkommande barn 2016. Det, tillsammans med det stora antalet ensamkommande barn som kom 2015 och som väntas få permanent uppehållstillstånd, ställer stora krav på kommunen och nämnden när det gäller att upprätthålla kvaliteten i mottagandet och för att lyckas med integreringen av målgruppen. Antalet boendeplatser måste öka kraftigt och det ska i första hand ske inom ramen för kommunens egna verksamheter. Kvaliteten i mottagandet måste säkras genom att tillräckliga resurser avsätts för arbetet och genom täta uppföljningar. De ensamkommandes behov av särskilt stöd när det gäller att bearbeta traumatiska upplevelser i hemlandet och under flykten ska bevakas. Nämnden kan inte klara detta arbete på egen hand utan samarbetar med civilsamhället för att stimulera ideella insatser på området.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Anpassa antalet boendeplatser utifrån avtal med Migrationsverket.	Tryggare boendeformer. Ökade kostnader kompenseras med statliga bidrag.
Ta fram fler boendeplatser inom kommunens egna verksamheter	Bättre kontroll och ökad kvalitet.
Se över och anpassa nämndens mottagande av ensamkommande barn	Insatserna kan anpassas efter förändrade behov och kvaliteten kan säkras
Stödet till ensamkommande barn med traumatiska upplevelser ska öka.	Förebygger framtida psykisk ohälsa.
Ingå en överenskommelse om partnerskap med Röda Korset, i samarbete med andra berörda nämnder.	Underlättar för ensamkommande att få stöd och hjälp. Fler kan få tillgång till Röda Korsets insatser.
Söka samarbete med andra aktörer i civilsamhället.	Fler aktörer kan bidra med insatser för de ensamkommande barnen.

Nämndens inriktningsmål 1. Samarbetet med det civila samhället ska öka.

Nämndens strategi för att nå målet

Med civila samhället menas en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma intressen. Nämnden samarbetar med det civila samhället på olika sätt. Dels genom att ge stöd för att möjliggöra ideella insatser som inom nämndens ansvarsområde, dels genom att möjliggöra för civila samhällets aktörer att vara

väl-färdsproducenter där nämnden bedömer att de kan fungera som ett komplement till nämndens egna verksamheter. Nämnden vill uppmuntra det civila samhället att söka ingå partnerskap med kommunen kring gemensamma samhällsutmaningar.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Nämnden planerar att ingå partnerskap med föreningar vars verksamhet kan komplettera nämndens insatser på viktiga områden.	Nya innovativa verksamheter kan skapas.

Nämndens inriktningsmål 2. Institutionskostnaderna ska minska.

Nämndens strategi för att nå målet

Nämndens övergripande strategi för att minska institutionskostnaderna är ökad satsning på öppenvård och hemmaplanslösningar. Utöver det vill nämnden pröva att utveckla institutionslösningar som möter specifika behov hos barn och ungdomar, till exempel ungdomar som befinner sig i en utslussfas från ett behandlingshem, och som kan ge lika bra eller bättre vård till lägre kostnader. En annan angelägen målgrupp som nämnden vill utveckla nya stödformer för är barn och unga som har en svår neuropsykiatrisk funktionsnedsättning tillsammans med social beteendeproblematik.

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Uppdra åt förvaltningen att undersöka för- respektive nackdelar med att ge ett uppdrag till Styrelsen Uppsala vård och omsorg gällande vårdkrävande ungdomar som har kontakt med flera vårdgivare.	Bättre anpassade insatser. Lägre kostnader.
Uppdra till förvaltningen att ta fram ett förslag på utsluss-HVB för mindre vårdkrävande ungdomar.	Bättre anpassade insatser. Lägre kostnader.

Utmaningar

Kommunfullmäktiges utmaningar. Socialnämndens kostnader för individ- och familjeomsorg är högre än liknande kommuner i Sverige, framför allt inom barn- och ungdomsvården. En ekonomi i balans utan att kompromissa med individens stödbehov är en stor utmaning.

Nämndens strategi för att ta sig an utmaningen

Att säkra personalförsörjningen över tid är en avgörande faktor för ett lyckat resultat, kvalitetsmässigt som ekonomiskt.

Bristen på familjehem är ett viktigt utvecklingsområde för nämnden, liksom att kvalitetssäkra den vård som ges på hem för vård eller boende för företrädesvis ungdomar och vuxna. Resultatet vid respektive placering måste stärkas.

Boende är en knäckfråga kopplat till flera av nämndens målgrupper. Nämnden behöver tillgång till fler bostäder allt från de personer som behöver skydd till de som behöver att boende efter en vård- och behandlingsinsats till ytterst de som kommer till landet för första gången.

Nämndens egenkontroll måste stärkas med fokus på avtalsuppföljning av leverantörer. Det gäller såväl kvalitet som pris.

Nämnden har en utmaning i att möta en åldersmässigt äldre målgrupp med en missbruks- och beroendeproblematik. Fler tjänster behöver utvecklas för att möta målgruppen behov av hjälp.

Nämnden kommer övertid att möta många människor som flytt sina hemländer. Några av dessa personer har ett stort hjälpbehov utifrån traumatiska händelser i hemlandet och under tiden på flykt. Nämnden måste söka samarbete med landstinget i Uppsala län i syfte att söka samarbetsformer och insatser som svarar mot målgruppens behov.

Uppdrag

De flesta uppdragen finns redovisade i texten ovan i de övergripande sammanhang som de bedöms höra hemma men återges också här för överskådlighetens skull.

Kommunfullmäktiges uppdrag i Mål och budget

Uppdrag till nämnden i Mål och budget	Nämndens åtgärder för att genomföra uppdraget	Konsekvenser av åtgärderna
Arbeta med jämställdhetsintegrering utifrån den beslutade CEMR handlingsplanen i all kommunal service och i den kommunala organisationen.	Vid avtal om nya sociala tjänster ska hänsyn tas till hur insatsen tillgodoser individens behov oavsett kön. Nämnden ska ansvara för att det program som förvaltningen tar fram mot våld i nära relationer implementeras. Föreningsbidragskriterierna ska revideras och ideella organisationers jämställdhetsarbete ska betonas inom ramen för dessa. Förvaltningen ska göra jämställdhetsanalyser i ärenden där det bedöms som aktuellt. Hjälp och stöd ska ges till	Insatserna ska göras inom ekonomisk ram och de förväntade effekterna är att förvaltningen och nämnden får ett mera aktivt, praktiskt och effektivt jämställdhetsarbete som gynnar brukare, kommuninvånarna och förvaltningens medarbetare.

<p>människor som drabbats eller riskerar att drabbas av social utslagning eller fattigdom genom att nämnden ska verka för överenskommelser om partnerskap (IOP) med ideella sektorn för att möta upp social behov inom välfärden</p>		
<p>Möjligheter att söka statlig finansiering för investeringar och löpande verksamhet ska bevakas.</p>	<p>Ensamkommande barn – säkerställa att alla intäkter kommer in till nämnden</p>	<p>Mer intäkter</p>

Nämndens uppdrag till förvaltningen

Dessa uppdrag återfinns som åtgärder under de olika inriktningarna i verksamhetsplanen, se hänvisning till respektive mål.

Uppdrag från nämnden till förvaltningen	Orsak till uppdraget	Konsekvenser
<p>Överenskommelse om verksamhetsbidrag med Stadsmissionen och föreningen Hjälpen till behövande om drift av härbärge och dagcenter för målgruppen. Jfr mål 1.</p>	<p>För drift av härbärge och dagcenter.</p>	<p>Kostnad 1 800 tkr.</p>
<p>Att upprätta en handlingsplan för arbetet med EES-medborgarna utifrån de riktlinjer som kommer från den nationella samordnaren. Jfr mål 1.</p>	<p>Nämndens arbete med socialt utsatta får en tydligare inriktning.</p>	<p>Kan innebära ökade kostnader.</p>
<p>Att utveckla samverkan och konkret samarbete med ideella organisationer verksamma inom området våld i nära relationer, dels genom föreningsbidrag och dels genom att undersöka möjligheten att ingå överenskommelser om partnerskap med valda organisationer. Nämndens riktlinjer för föreningsbidrag ska revideras. Jfr mål 1.</p>	<p>De ideella organisationernas verksamhet kompletterar nämndens verksamhet. Fler aktörer bidrar med fler perspektiv och kunskap.</p>	<p>Kan innebära ökade kostnader för föreningsbidrag och/eller partnerskap.</p>
<p>I relation till det kommunövergripande program mot våld i nära relationer som nämnden fått i uppdrag att ta fram ska handlingsplaner utformas för alla</p>	<p>Alla förvaltningar, nämnder och bolag måste bidra till att programmet implementeras.</p>	<p>Kan ge handlingsplaner som är anpassade till olika förvaltningars, nämnders och bolags förutsättningar.</p>

berörda förvaltningar, nämnder och bolag. Jfr mål 1.		
Inrätta Halvvägshus med fortsatt behandling och utsluss efter genomgången primärbehandling. Jfr mål 1.	Som stöd i utslussfasen för vuxna missbrukare efter behandling.	Kan leda till minskade kostnader för institutionsplaceringar.
Att utveckla former för inflytande och delaktighet för vuxna, barn och unga inom nämndens verksamhetsområde. Synpunkterna ska tas tillvara på ett systematiskt sätt för att utveckla verksamheterna. Jfr mål 2 och 29.	Ökad delaktighet är ett demokratiskt krav och bidrar till en verksamhet som är bättre anpassad till behoven.	Kan ge bättre kunskap om hur insatser fungerar och tas emot.
Att arbeta med utvecklingsfrågor rörande brukarinflytande i dialog och samverkan med vård och omsorg. Jfr mål 2 och 29.	Uppsala kommuns samlade resurser på socialtjänstområdet ska tas tillvara bättre.	Kan bidra till en gemensam syn på socialtjänstens frågor och nya idéer för att möta behov.
I alla upphandlingar/avtal där barn berörs ska det finnas ett krav för hur barnens delaktighet ska säkras. Jfr mål 2 och 29.	Barnperspektivet ska vara vägledande i allt arbete med barn.	Det finns ett krav på en leverantör att kunna visa hur barns delaktighet säkras.
Att utreda möjligheten till "självskattning" som en del i utredningsverktygen. Jfr mål 2 och 29.	"Självskattning" är ett sätt att värdera behovsnivåer och om insatser varit till nytta.	Ett snabbt och enkelt sätt att få en värdering av hur en person ser på sin egen situation och om en insats varit till nytta.
Att ta fram ett program mot barnfattigdom för Uppsala kommun. Jfr mål 3.	Barns ojämlika levnadsvillkor ska jämnas ut.	Alla verksamheter i kommunen som berör barn får tydlig vägledning i frågan.
Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att fortsätta utveckla arbetet med den nationella minoriteten romer. Jfr mål 3.	Levnadsvillkor för nationella minoriteten romer ska bli mer jämlika.	Bättre kunskaper och bättre bemötande bland tjänstemän som möter minoriteten romer i sitt arbete.
Införa projektet Bostad först riktat mot långvarigt hemlösa. Jfr mål 3.	Bidrar till ökad hälsa för gruppen.	Kan leda till minskade kostnader för målgruppen på sikt.
Arbeta för att öka omsättningen av bostadssociala kontrakt. Jfr mål 3.	Antalet bostadssociala lägenheter är begränsat. För att ge fler möjlighet till eget boende genom bostadssociala kontrakt måste fler ges möjlighet till eget kontrakt med hyresvärdar. Oreda i ekonomin.	Fler får tillgång till egen bostad. Bättre kostnadskontroll.
Fler verksamheter ska successivt överföras till och drivas i nämndens regi. Jfr mål 4.	Ökar insyn och kvalitet.	Ökar belastningen på förvaltningen.
Nya boenden ska i så hög grad som möjligt bedrivas i egen regi. Jfr mål 4.	Ökar insyn och kvalitet.	Kan leda till minskade kostnader och ökad kvalitet
Utveckla nämndens olika avtal så att krav finns med som möter kommunens etappmål i Miljö- och klimatprogrammet, särskilt fordon, transporter, ekologiska livsmedel samt giffria och energieffektiva verksamheter och lokaler. Jfr mål 5.	Bidrar till bättre miljö.	Bidrar till tydliga villkor kring miljöfrågor i nämndens avtal.

Implementera handlingsplanen för ökad kvalitet i myndighetsutövningen. Jfr mål 8.	En väl fungerande myndighetsutövning är nödvändigt ur rättssäkerhetssynpunkt. En väl fungerande organisation bidrar till ökad trivsel och minskad personalomsättning.	Bättre fungerande organisation.
Nämnden avser att ta del av riktade statliga satsningar för att utveckla myndighetsutövningen inom barn- och ungdomsområdet. Jfr mål 8.	Myndighetsutövningen kan förbättras.	Nya idéer kan utvecklas.
Ge förvaltningen i uppdrag att säkerställa metoder för att förbättra handläggningstider inom området barn och unga. Jfr mål 8.	Myndighetsutövningen kan förbättras.	Ökad rättssäkerhet för invånare.
Att arbeta med utvecklingsfrågor rörande det förebyggande arbetet i dialog och samverkan med vård och omsorg. Jfr mål 9.	För att använda kommunens resurser på ett mer samordnat och effektivt sätt.	Kan bidra till en gemensam syn på socialtjänstens frågor och nya idéer för att möta behov.
Utreda förutsättningarna att överföra råd och stöd- och öppenvårdsverksamheten från vård och omsorg till förvaltningen. Jfr mål 9.	För att använda kommunens resurser på ett mer samordnat och effektivt sätt.	Nämnden får en utredning som underlag för beslut.
Att uppdra till förvaltningen att anställa jour- och familjehem i egen regi. Jfr mål 9.	För att tillgodose nämndens behov av placeringsresurser måste vi kunna erbjuda bättre anställningsvillkor	Bättre och stabilare tillgång till jourhem och familjehem
Arbeta med de förbättringsområden som identifierats i uppföljningen av det drogpolitiska programmet. Jfr mål 9.	Förebyggande insatser kan förbättras.	Kan medföra ökade kostnader och ökad kvalitet
Utveckla arbetet med målgruppen unga vuxna (18-25 år) med psykiska problem och missbruks- eller annan beroendeproblematik. Jfr mål 9.	En målgrupp som är svår att nå och där nya metoder behöver utvecklas.	Kan medföra ökade kostnader och ökad kvalitet
Utreda hur de öppna insatserna för missbrukare kan göras mer tillgängliga. Jfr mål 9.	Tidiga insatser och lättillgängligt stöd är en viktig faktor för att förebygga att missbruksproblem fördjupas.	Utredningen ska ge underlag för nämnden att fatta beslut om den fortsatta inriktningen.
Utreda hur nämnden i det förebyggande arbetet kan utveckla insatserna för de yngsta barnen, 0-2 år, och deras föräldrar i hem där omsorgsförmågan sviktar Jfr mål 9.	Tidiga insatser är en viktig faktor för att förhindra att barn far illa	Utredningen ska ge underlag till nämnden att besluta om den fortsatta inriktningen.
Utveckla arbetet med ungdomar med svår neuropsykiatrisk och social beteendeproblematik. Jfr mål 9.	För att minska risken för dyra institutionsplaceringar.	Kan medföra ökade kostnader och ökad kvalitet
Att uppdra till förvaltningen att utforma mer attraktiva anställningsformer för jourhem och familjehem. Jfr mål 9.	Det är inte tillräckligt attraktivt att bli familjehem med de ersättningar som idag rekommenderas av SKL.	Ökade kostnader för egna familjehem. Minskat beroende av konsulentstöd familjehemsvård.
Utreda möjligheterna att förstärka insatser för barn och unga som riskerar att eller redan har avbrutit sin skolgång. Jfr mål 9.	Hemmasittare är en grupp som riskerar ett livslångt utanförskap på grund av viktiga skolår missats.	Kan medföra ökade kostnader men också stora vinster för berörda barn och familjer.
Att inleda samverkan med forskare på universitetet för att utvärdera nämndens insatser. Jfr mål 9.	Verksamheten måste i högre grad än i dag ta tillvara forskning inom socialt arbete. Viktiga verksamheter måste utvärderas	Nämndens verksamheter kan i ökad utsträckning omfatta evidensbaserade metoder.

	med vetenskapliga metoder.	
Att pröva möjligheten att söka medel för sociala investeringar för utveckling av det förebyggande arbetet. Jfr mål 9.	Nytänkande stimuleras. Nya metoder kan utvecklas.	Nya satsningar kan göras utan att det belastar nämndens budget.
Vid upphandling införs villkor som så långt som möjligt garanterar att anställd personal hos leverantören kan erbjudas heltid och att delade turer undviks. Jfr mål 11.	Personal ska erbjudas goda anställningsvillkor.	Likvärdiga villkor för personal hos externa leverantörer.
Handlingsplanen för kvalitet inom det sociala barn- och ungdomsområdet ska fortsätta genomföras under 2016. Jfr mål 12.	Kvaliteten i myndighetsutövningen ska säkerställas och en väl fungerande organisation behövs för att minska personalomsättningen.	Kräver personella satsningar för att implementera planen i alla delar. Kan medföra ökade kostnader.
Anpassa antalet boendeplatser utifrån avtal med Migrationsverket. Jfr mål 17.	Kommunen ska ha så långt som möjligt ha egna boendeplatser till de ensamkommande.	Säkerställer att det finns tillräckligt med boendeplatser.
Förvaltningen ges uppdrag att ta fram fler boendeplatser för ensamkommande inom kommunens egna verksamheter. Jfr mål 17.	Kommunen ska ha så långt som möjligt ha egna boendeplatser till de ensamkommande.	Kan medföra minskade kostnader och högre kvalitet.
Se över och anpassa nämndens mottagande av ensamkommande barn. Jfr mål 17.	Den stora tillströmningen av ensamkommande sätter organisationen på stora prov. Ett gott mottagande ska säkras i alla led.	Säkerställer kontinuerlig insyn och kontroll.
Ingå en överenskommelse om partnerskap med Röda Korset, i samarbete med andra berörda nämnder. Jfr mål 17.	Röda Korset svarar för många viktiga insatser kring barn, unga och vuxna. Insatserna kompletterar i många fall nämndens egna för målgrupperna.	Underlättar för Röda Korset i deras planering och verksamhet. Fler kan få tillgång till deras insatser.
Stödet till ensamkommande barn med traumatiska upplevelser ska öka. Jfr mål 17.	För att förebygga psykisk ohälsa.	Ett bättre mottagande av målgruppen.
Söka samarbete med andra aktörer i civilsamhället. Jfr nämndens inriktningsmål 1.	Civilsamhället kan bidra med nya perspektiv, kunskaper och verksamheter som kompletterar nämndens egna.	Nå målgrupper som kommunen har svårt att nå.
Uppdra åt förvaltningen att undersöka för- respektive nackdelar med att ge ett uppdrag till Styrelsen Uppsala vård och omsorg gällande vårdkrävande ungdomar som har kontakt med flera vårdgivare. Jfr nämndens inriktningsmål 2.	Bättre kvalitet i insatserna. Lägre kostnader.	Ger nämnden ett underlag för att besluta om inriktningen i arbetet med gruppen.
Uppdra till förvaltningen att ta fram ett förslag på utsluss-HVB för mindre vårdkrävande ungdomar. Jfr nämndens inriktningsmål 2.	Bättre kvalitet i insatserna. Lägre kostnader.	Kan medföra lägre kostnader.

Statsbidrag och riktade satsningar

Statsbidrag

Statsbidrag	Belopp	Koppling till nämndens politik
Prio-satsningen för att förebygga psykisk ohälsa	1 000 tkr	Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen.
Socialtjänsten får nationellt ett riktat statsbidrag om 250 miljoner årligen för förstärkning i barnärenden.	1 000 tkr	God service, enkelhet och korta handläggningstider präglar kommunens kontakter med företag, ideell sektor samt kommuninvånare.
Återsökning av medel för mottagande av ensamkommande barn	443 470 tkr	Uppsala är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande och särskilt avseende ensamkommande barn
Brobyggarutbildning för arbete med nationella minoriteten romer	100 tkr	Skillnader i levnadsvillkor för kommunens invånare jämnas ut.
Våld i nära relationer – förebyggande	500 tkr	Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen

Riktade satsningar i Mål och budget

Riktad satsning	Koppling till nämndens politik
Myndighetsutövningen ska fortsätta utvecklas för att kunna ge en god service till medborgarna och för att säkerställa kvaliteten och rättsäkerheten i myndighetsutövningen. Nämnden avser att ta del av riktade statliga satsningar för att utveckla myndighetsutövningen inom barn- och ungdomsområdet. Avsatta medel 5 000 tkr.	Tas upp som åtgärd under inriktningsmålet God service, enkelhet och korta handläggningstider präglar kommunens kontakter med företag, ideell sektor samt kommuninvånare
Under 2016 se över kommunens och nämndens mottagande av ensamkommande barn som söker asyl i syfte att förbättra mottagandet. Inom befintlig ram.	Tas upp som åtgärd under inriktningsmålet Uppsala är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande och särskilt avseende ensamkommande barn
Fortsätta utveckla arbetet med målgruppen unga vuxna med missbruks- eller annan beroendeproblematik. Inom befintlig ram.	Tas upp som åtgärd under inriktningsmålet Det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas inom kommunens alla verksamheter
Regeringens satsning på kvinnojourer innebär en ökad möjlighet för jourerna att arbeta och stödja våldsutsatta kvinnor. Nämnden avser att fortsätta söka de statliga utvecklingsmedel som kan komma inom området. Avsatta medel 1 000 tkr.	Tas upp som åtgärd under inriktningsmålet Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen
Inleda arbetet med att etablera så kallade Halvvägshus i kommunen för att skapa goda förutsättningar för människor att lämna missbruk och beroendeproblematik bakom sig. Avsatta medel för halvvägshus 3 200 tkr.	Tas upp som åtgärd under inriktningsmålet Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen.

Budget 2016

Nämndens driftbudget

Nämndens budget utgår från den budget som kommunfullmäktige beslutat i Mål och budget.

Verksamhetsområde enligt indelning i Mål och budget	Budget KF (tkr)	Budget KF 2016 (tkr)			
	Kommunbidrag 2015	Kommunbidrag	Taxor och avgifter	Övriga intäkter	Kostnader
1 Politisk verksamhet	3 111	3 175			4 765
2 Infrastruktur					
3 Kultur och fritid					
4 Pedagogisk verksamhet					
5 Vård och omsorg	583 264	604 190	1 586	15 624	619 810
<i>Familjerätt</i>	8 912	9 353			12 468
<i>Familjerådgivning</i>	1 749	1 818	300		2 118
<i>IFO Barn och unga</i>	417 595	435 357	751	9 748	428 054
<i>IFO missbrukarvård mm</i>	155 008	154 357	535	5 876	173 865
<i>Övriga insatser – föreningsbidrag *</i>		3 305			3 305
6.Särskilt riktade insatser		11 000		443 745	454 745
7 Affärsverksamhet					
8 Kommunledning, gemensam verksamhet					
TOTALT	586 375	618 366	1 586	459 369	1 079 320

* I sammanställningarna som följer nedan redovisas föreningsbidrag under verksamhet vuxen.

Nämnden har en utmaning i att säkerställa en budget i balans. Ett prognostiserat underskott på 21 mnkr 2015 innebär att kraftfulla insatser krävs för att 2016 års kostnader ska rymmas inom årets intäkter. Nämnden vill särskilt framhålla två områden som ger stor påverkan på nämndens ekonomi.

Det ena området är kostnaderna för bostadssociala kontrakt. Utredning har pågått under stor del av 2015 för att klargöra kostnaderna för dessa. Konstateras kan att kostnaderna för bostadssociala kontrakt överstiger den budget som lagts för 2015. Trots effektiviseringar inom boendeenheten på drygt 2 mnkr under 2015, kommer

enheten att redovisa ett stort underskott. Verksamheten ska även för 2016 effektivisera sin verksamhet med 1,5 mnkr. Trots detta beräknas kostnaderna för bostadssociala kontrakt, inklusive kostnader för infriade ansvarsförbindelser, bli 9 mnkr högre än budgeterat 2016. Effektiviseringskrav finns också för åren 2017 och 2018.

Ett annat område som påverkar nämndens kostnader är att andelen fördelade stabskostnader ökar väsentligt inom verksamheten ensamkommande barn. Stabskostnaderna fördelas utifrån en procentuell andel av verksamhetens intäkter. En förväntad kraftfull volymökning innebär att intäkter från statsbidrag och kommunbidrag beräknas öka från 115 mnkr 2015 till 455 mkr 2016. Därför ökar kostnaderna för fördelade stabskostnader från 1,9 mnkr till 7,5 mnkr.

För övriga verksamheter krävs, som tidigare nämnts, en hög kostnadsmedvetenhet för att säkerställa en god hushållning av nämndens ekonomi. Nämnden behöver också aktivt pröva möjligheter till att finansiera sina satsningar med projektmedel och andra möjliga ersättningar. För att få bättre förutsättningar för ekonomiska ramar som ligger bättre i överensstämmelse med den verksamhet som bedrivs och är beslutad, har nämnden valt att redovisa underskott inom vissa verksamheter, som under 2016 måste täckas av andra verksamheter för att nämnden ska kunna ha en ekonomi i balans.

Nämndens budget för respektive verksamhet

Politisk verksamhet	Budget 2016 (tkr)	Helårsprognos 2015 (tkr)
Intäkter		
Kommunbidrag	3 175	3 111
Övriga intäkter		
Summa intäkter	3 175	3 111
Kostnader		
Nämndverksamhet	3 440	2 710
Övrig politisk verksamhet	1 325	177
Summa kostnader	4 765	2 887
RESULTAT	- 1 590	224

Nämnden har för 2016 beslutat rekrytera 2 stycken utskottssekreterare. Dessa tjänster finns inte budgeterade i kommunbidrag för politisk verksamhet. Tjänsterna tillsätts inom ramen för befintlig personal.

Vård och omsorg, Familjerätt (58)	Budget 2016 (tkr)	Helårsprognos 2015 (tkr)
Intäkter		
Taxor och avgifter		
Statsbidrag		
Kommunbidrag	9 353	8 912
varav riktade satsningar		
Övriga intäkter		
Summa intäkter	9 353	8 912
Kostnader		
Personalkostnader	8 999	8 083
Köp av verksamhet		- 1 603
Kapitalkostnader	4	2
Övriga kostnader	3 465	2 273
Summa kostnader	12 468	8 755
RESULTAT	- 3 115	157

Familjerättens resultat redovisar ett underskott för 2016. Det beror på att verksamheten belastas av overheadkostnader som tidigare bara delvis belastat enheten.

Vård och omsorg, Familjerådgivning (58)	Budget 2016 (tkr)	Helårsprognos 2015 (tkr)
Intäkter		
Taxor och avgifter	300	
Statsbidrag		
Kommunbidrag	1 818	1 749
varav riktade satsningar		
Övriga intäkter		
Summa intäkter	2 118	1 749
Kostnader		
Personalkostnader	1 481	
Övriga kostnader	637	1 603

Summa kostnader	2 118	1 603
RESULTAT	0	146

Socialförvaltningen tar från 1 januari 2016 över ansvaret för att i kommunal regi driva Familjerådgivningen. Den kommer att drivas i samma omfattning som tidigare och organisatoriskt kommer Familjerådgivningen att tillhöra Familjerätten men redovisas i en egen budget.

Verksamhetsområde IFO, barn och unga (573)	Budget 2016 (tkr)	Helårsprognos 2015 (tkr)
Intäkter		
Taxor och avgifter	751	426
Statsbidrag	1 100	619
Kommunbidrag	435 357	417 595
varav riktade satsningar		
Övriga intäkter	8 648	13 364
Summa intäkter	445 856	432 004
Kostnader		
Personalkostnader	98 556	99 448
Uppdragstagare	54 951	60 369
Köp av verksamhet	227 522	263 373
Kapitalkostnader	35	35
Övriga kostnader	46 990	10 417
Summa kostnader	428 054	433 642
RESULTAT	17 802	- 1 638

Inom barn- och ungdomsområdet pågår ett arbete med att säkerställa både kvalitet, effektivitet och hög rättsäkerhet och detta arbete kommer att fortgå under 2016. Detta ska ske samtidigt som de ekonomiska förutsättningarna kräver kostnadsreduceringar för att klara en budget i balans. Organisationen förändras från årsskiftet och arbetssätt ses över för att kunna hålla önskade ambitioner liksom en kostnadseffektiv verksamhet. Under budgetarbetets gång har nämnden konstaterat att en budget i balans inte kommer att kunna hållas per verksamhet. Verksamheten barn/unga behöver under 2016 generera ett överskott som ska täcker andra verksamheters underskott.

Gällande placerade barn och ungdomar gäller exempelvis att snabbt och säkert göra ett ställningstagande huruvida dessa ska ha inriktningsmål snabb hemgång eller vårdnadsöverflyttas att intensifieras. En annan strävan är att under 2016 i allt större utsträckning placerar barn och ungdomar i familjehem som är rekryterade, utredda och

uppdragstagare åt Uppsala kommun, vilket borgar för en god kvalitet och lägre kostnad än externa konsulentstödda familjehem.

Arbetet med att fortare få de barn och ungdomar som är placerade på institution till en annan behandling- och boendeform kommer att prioriteras. En uttalad målsättning är att antalet vård dygn för barn och ungdomar på institution ska minska. Det i sin tur reducerar nämndens kostnader för vårdformen.

För ungdomar 18 år och äldre så är ambitionen att antalet placeringar i samhällsvård ska minska och andra vårdformer skall, då resultat och varaktig effekt inte är självklart positivt kopplat till långa vård- och behandlingsinsatser.

En översyn gällande tillämpningen av insatserna kontaktperson och -familj kommer att ske första halvåret 2016. En förstudie visar att Uppsala kommun har en förhållandevis generös hållning avseende volymer och kriterier för insatserna. Insatserna är såväl långa i tid som omfattande i innehåll. I syfte att säkerställa att rätt behov också matchas med rätt insats inom ramen för dels råd och stöd, dels öppenvård i egen regi, så kommer nämndens tillämpning av dessa avtal att analyseras och vid behov omförhandlas med styrelsen Uppsala vård och omsorg.

Verksamhetsområde IFO, missbrukarvård mm (571)	Budget 2016 (tkr)	Helårsprognos 2015 (tkr)
Intäkter		
Taxor och avgifter	535	497
Statsbidrag	1 500	700
Kommunbidrag*	157 662	155 008
varav riktade satsningar		
Övriga intäkter	4 376	4 275
Summa intäkter	164 073	160 480
Kostnader		
Personalkostnader	36 236	36 781
Köp av verksamhet	111 014	118 364
Kapitalkostnader	550	41
Övriga kostnader	29 370	21 869
Summa kostnader	177 170	177 055
RESULTAT	- 13 097	- 16 575

* I kommunbidraget ingår även kommunbidrag för föreningsbidrag, 3 305 tkr.

Trots en stram kostnadsbedömning lyckas verksamheten inte hålla sig inom given budgetram. Den främsta orsaken till detta, trots effektiviseringar, är ett beräknat underskott på 9 000 tkr hos Boendeenheten.

Inom vuxenområdet kommer nämnden att fortsätta prioritera öppenvårdslösningar för personer med en missbruksproblematik med en tydlig målsättning att antalet placeringar med tvång och frivilliga placeringar på institutioner skall minska, både avseende antalet placeringar och placeringarnas längd. **Målet med nämndens insatser är att minska antalet personer med missbruks- och beroendeproblematik.**

Nämnden har under 2015 tagit hela kostnaden för behandling av personer med en spelproblematik. Ett nytt lagförslag är ute på remiss. Förslagets inriktning är att ansvaret fortsättningsvis skall delas mellan kommun och landsting. Nämndens socialjour påverkas av den stora tillströmningen av ensamkommande barn och ungdomar, där ett stort antal anländer till Uppsala på kvällar, nätter och helger. Det kan komma att innebära förändringar i personalbudgeten för 2016. Nämndens övriga kostnader inom vuxenområdet avser framförallt kostnader för bostadssociala kontrakt. Där kommer nämnden att fortsätta arbetet med samma inriktning som projektet ”*Ordning och reda*” haft under 2015. Målet är att ytterligare minska antalet bostadssociala kontrakt samt att fortsätta det effektiviseringsarbete som påbörjats under 2015.

Särskilt riktade insatser, ensamkommande barn (61)	Budget 2016 (tkr)	Helårsprognos 2015 (tkr)
Intäkter		
Taxor och avgifter		86
Statsbidrag	443 470	126 063
Kommunbidrag	11 000	0
varav riktade satsningar	(11 000)	
Övriga intäkter	275	6 562
Summa intäkter	454 745	132 711
Kostnader		
Personalkostnader	14 602	6 293
Uppdragstagare	9 122	9 239
Köp av verksamhet	419 792	119 345
Kapitalkostnader		
Övriga kostnader	11 229	961
Summa kostnader	454 745	135 838
RESULTAT	0	- 3 127

Gällande verksamheten för de ensamkommande barn och ungdomarna kommer det under 2016 att fortsätta vara ett högt inflöde, med stora utmaningar som följd gällande såväl personalresurser som insatser. Framförallt gäller det boendefrågan. Uppsala kommun har ingått ett avtal med Migrationsverket 2016 om 608 asylplatser. Att rekrytera, utreda och kontraktera egna familjehem kräver personalresurser och tar tid. En utmaning för 2016 är att förbättra och accelerera denna handlägningsprocess för att säkerställa en ökad volym av egna familjehem.

Verksamheten har för 2016 fått 11 000 tkr i kommunbidrag som särskilt riktad satsning, för att kostnadsanpassa mottagandet av ensamkommande barn och ungdomar. Trots detta kommer det krävas kostnadskontroll för att klara av en ekonomi i balans. Budgeten förutsätter ett aktivt arbete för att verka för att vårddygnskostnaderna är så kostnadseffektiva som möjligt. Nämnden har initierat en omförhandling av gällande avtal då villkoren för att bedriva hem för vård eller boende förändras för gruppen.

Nämndens investeringar

(mnkr)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018	Plan 2019-
Investeringsram enligt Mål och budget	3	3	3	
Överförda medel från föregående år (prognos)	0	0	0	
Total investeringsram	3	3	3	

Budgeterade investeringar avser samtliga år inventarier.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Inriktningsmål	Handlar om kommunfullmäktiges mål i Mål och budget. Nämnden kan också komplettera med egna inriktningsmål. Nämnden baserar sina egna inriktningsmål på exempelvis statliga krav eller kommunala program och policier. Inriktningsmålen ska alltid kunna följas upp och utvärderas.
Uppdrag	Handlar om kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden i Mål och budget. Nämnden kan här också ge egna uppdrag till förvaltningen.
Servicenivåer	Handlar om krav som ställs på nämnden från exempelvis staten på handläggningstider eller omfattning av nämndens service. Nämnden kan här också ställa egna krav på den service som ges inom nämndens ansvarsområden. Servicenivåerna handlar i så fall om sådant som nämnden tycker är särskilt viktigt för medborgare eller verksamheter.
Statsbidrag och riktade satsningar	Handlar om statsbidrag som nämnden avser att söka och om kommunfullmäktiges riktade satsningar. Statsbidrag/riktade satsningar bör i så hög grad som möjligt knytas till verkställandet av ett mål, ett uppdrag eller en servicenivå.

Budget	Nämndens budget utgår från Mål och budget och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda rollerna.
Nämndens strategier	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Strategierna synliggör med andra ord nämndens politik. Strategier för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policier. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2016 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Nämndens åtgärder	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina strategier, uppdrag och servicenivåer. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör riktade satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden enbart gäller för egenregin eller om den gäller alla.
Konsekvenser av åtgärderna	Visar både vilka konsekvenser åtgärden får för medborgare, verksamheter och medarbetare samt eventuella ekonomiska konsekvenser (kostnader eller besparingar).

Bilaga 1 Socialnämndens plan för uppföljning 2016

Inledning

Denna uppföljningsplan är en bilaga till socialnämndens verksamhetsplan 2016. Uppföljningsarbetet är en del i nämndens systematiska arbete för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden.

Syfte

Resultatet av uppföljningsarbetet är en viktig del av nämndens underlag för lärande och beslut. Uppföljningen blickar bakåt för att analysera vad som har blivit gjort och blickar framåt för att bedöma vad som återstår att göra. Uppföljningen strävar efter att visa i vilken utsträckning

- medborgarna i Uppsala kommun är nöjda med de förutsättningar och den service som erbjuds inom nämndens ansvarsområden,
- nämnden följer de krav som staten och kommunfullmäktige ställer på nämnden för att öka genomslaget för politiskt fattade beslut,
- nämnden följer verksamhetsplanen och vilka resultat som de valda strategierna leder till, samt
- effektiviteten och kvaliteten på det arbete som utförs kan förbättras.

Förhållningssätt kring uppföljning

- Uppföljningen är en del av nämndens styrning och utgår därför från de mål och uppdrag som nämnden ska genomföra.
- Uppföljningsarbetet har en ambitionsnivå som innebär att nyttan av uppföljningen antas överträffa kostnaden, även om en strikt ekonomisk kalkyl inte kan tas fram.
- Uppföljningen utgår från tydliga nulägesbeskrivningar. Det är en förutsättning för att kunna beskriva förändring och utveckling.
- Beskrivningen av utvecklingen utgår från tillförlitliga och dokumenterade källor. Så långt möjligt eftersträvas mätbarhet i uppföljningen.
- Information och data ska brytas ned och analyseras för att upptäcka skillnader mellan olika grupper, exempelvis kvinnor/män (obligatoriskt), barn/unga/vuxna, bostadsområden, och så vidare.

Nämndens uppföljning

Nämnden följer, utöver uppföljningen av inriktningsmålen, upp sin verksamhet på flera olika sätt:

- *Uppföljning av avtal med utförare, både interna och externa leverantörer.* Avtal följs upp regelbundet. Frekvensen beror på typen av verksamhet, volym och omfattning samt erfarenheter från tidigare uppföljningar.

- *Uppföljning av nyckeltal/indikatorer i myndighetsutövningen*
Nämnden följer volymutvecklingen inom myndighetsutövningen.
- *Uppföljning av nyckeltal inom verksamheten*
Nämnden följer utvecklingen när det gäller personalomsättningen och arbetstygnd.
- *Händelsestyrd uppföljning.*
När det inkommer klagomål på en välfärdstjänst eller om nämnden på annat sätt får kännedom om brister hos en leverantör görs särskild uppföljning.
- *Ekonomisk uppföljning, se rubrik nedan.*
- *Uppföljning av inriktningsmålen i verksamhetsplanen, se rubrik nedan.*

Ekonomisk uppföljning

Nämnden följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett periodiserat resultat månadsvis. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget och gör en helårsprognos. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge.

En fördjupad uppföljning per verksamhetsområde och delverksamhet sker per april och i delårsbokslut per augusti samt i årsbokslut. Den ekonomiska uppföljningen redovisas till nämnden på minst samma nivå som i budget. I de fall uppföljningen visar avvikelser mot förväntat resultat, ska nämnden besluta om åtgärder.

Indikatorer för att följa kontrollerad kostnadsutveckling				
Indikatorer	Nuvärde	Jämförvärde	Lägst i R8	Högst i R8
Avvikelse redovisad kostnad och strukturårsjusterad standardkostnad individ- och familjeomsorg, andel (%) ⁱ	11	10,9	Gävle: -3,6	Norrköping: 16,1
Nettokostnad barn och ungdomsvård, kr/inv ⁱⁱ	2 128	2 124	Gävle: 1 823	Eskilstuna: 2 493
Invånare 0-20 år placerade i institution eller familjehem, antal/1000 ⁱⁱⁱ	8,8	9,1	Jönköping: 5,3	Gävle: 12,3
Nettokostnad missbrukarvård totalt för vuxna, kr/inv ^{iv}	518	751	Uppsala: 518	Västerås: 1 121

Uppföljning av jämställdhetsarbetet

Nämnden följer upp sina åtgärder i verksamhetsplanen som syftar till att förbättra jämställdheten på samma sätt som alla andra åtgärder i verksamhetsplanen. Detta

Inga kommunövergripande indikatorer har tagits fram, utan måluppfyllelse bedöms utifrån en sammanvägning av nämndernas återrapportering.	-	-	-	-	-	-	December 2016
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Att utveckla former för inflytande och delaktighet för vuxna, barn och unga inom nämndens verksamhetsområde. Synpunkterna ska tas tillvara på ett systematiskt sätt för att utveckla verksamheterna.	Redovisning till nämnd						Tertial
Att arbeta med utvecklingsfrågor rörande brukarinflytande i dialog och samverkan med vård och omsorg.	Redovisning till nämnd						Tertial
I alla upphandlingar/avtal där barn berörs ska det finnas ett krav för hur barnens delaktighet ska säkras.	Redovisning till nämnd						Årsbokslut
Att utreda möjligheten till "självskattning" som en del i utredningsverktygen.	Redovisning till nämnd						Årsbokslut
Annan uppföljning eller utvärdering som visar om nämndens styrning ger önskat resultat							Tidpunkt för uppföljning
[Beskriv exempelvis kvalitativ uppföljning eller utvärdering om sådan planeras]							[När/hur ofta]

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3

Skillnader i levnadsvillkor för kommunens invånare jämnas ut.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Inga kommunövergripande indikatorer har tagits fram, utan måluppfyllelse bedöms utifrån en sammanvägning av nämndernas återrapportering.							
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Att ta fram ett program mot barnfattigdom för Uppsala kommun	Redovisning till nämnd						Årsbokslut
Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att fortsätta utveckla arbetet med den nationella minoriteten romer.	Redovisning till nämnd						Årsbokslut
Införa projektet Bostad först riktat mot långvarigt hemlösa	Redovisning till nämnd						Tertial
Arbeta för att öka omsättningen av bostadssociala kontrakt.	Redovisning till nämnd						Tertial
Annan uppföljning eller utvärdering som visar om nämndens styrning ger önskat resultat							Tidpunkt för uppföljning
[Beskriv exempelvis kvalitativ uppföljning eller utvärdering om sådan planeras]							[När/hur ofta]

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4.

Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen.

Indikatorer	Nuvärde			Jämför- värde	Mål- värde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Fler verksamheter ska successivt överföras till och drivas i nämndens regi	Redovisning till nämnd						Årsbokslut
Nya boenden ska i så hög grad som möjligt bedrivas i egen regi.	Redovisning till nämnd						Årsbokslut

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5.

Uppsala kommun är i framkant i miljö- och klimatomställningen. Utsläppen av växthusgaser minskar totalt sett, miljömålen uppfylls och åtgärder vidtas för anpassning efter förändrat klimat.

Indikatorer	Nuvärde			Jämför- värde	Mål- värde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Utveckla nämndens olika avtal så att krav finns med som möter kommunens etappmål i Miljö- och klimatprogrammet, särskilt fordon, transporter, ekologiska livsmedel samt giffria och energieffektiva verksamheter och lokaler.	Redovisning till nämnd						Årsbokslut

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8.

God service, enkelhet och korta handläggningstider präglar kommunens kontakter med företag, ideell sektor samt kommuninvånare

Medansvarig nämnd

Indikatorer	Nuvärde			Jämför- värde	Mål- värde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Andel beslut att inleda/inte inleda utredning inom 14 dagar					öka		Årsbokslut
Andel avslutade ärenden inom 4 månader					öka		Årsbokslut
Andel verkställda myndighetsbeslut inom 3 månader.					öka		Årsbokslut

Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
Implementera handlingsplanen för ökad kvalitet i myndighetsutövningen.	Redovisning till nämnd	Årsbokslut
Nämnden avser att ta del av riktade statliga satsningar för att utveckla myndighetsutövningen inom barn- och ungdomsområdet.	Redovisning till nämnd	Årsbokslut
Ge förvaltningen i uppdrag att säkerställa metoder för att förbättra handläggningstider inom området barn och unga.	Redovisning till nämnd	Tertial
Annan uppföljning eller utvärdering som visar om nämndens styrning ger önskat resultat		Tidpunkt för uppföljning
[Beskriv exempelvis kvalitativ uppföljning eller utvärdering om sådan planeras]		[När/hur ofta]

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9		Medansvarig nämnd					
Det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas inom kommunens alla verksamheter.							
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Inga kommunövergripande indikatorer har tagits fram, utan måluppfyllelse bedöms utifrån en sammanvägning av nämndernas återrapportering.							
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Att arbeta med utvecklingsfrågor rörande det förebyggande arbetet i dialog och samverkan med vård och omsorg.	Redovisning till nämnd						Årsbokslut
Utreda förutsättningarna att överföra råd och stöd- och öppenvårdsverksamheten från vård och omsorg till förvaltningen	Redovisning till nämnd						Årsbokslut
Arbeta med de förbättringsområden som identifierats i uppföljningen av det drogpolitiska programmet.	Redovisning till nämnd						Årsbokslut
Utveckla arbetet med målgruppen unga vuxna (18-25 år) med psykiska problem och missbruks- eller annan beroendeproblematik.	Redovisning till nämnd						Årsbokslut
Utreda hur de öppna insatserna för missbrukare kan göras mer tillgängliga	Redovisning till nämnd						Årsbokslut
Utreda hur nämnden i det förebyggande arbetet kan utveckla insatserna för de yngsta barnen, 0-2 år, och deras föräldrar i hem där omsorgsförmågan sviktar	Redovisning till nämnd						Årsbokslut
Att uppdra till förvaltningen att utforma mer attraktiva anställningsformer för jourhem och familjehem.	Redovisning till nämnd						Årsbokslut
Utreda möjligheterna att förstärka insatser för barn och unga som riskerar att eller redan har avbrutit sin skolgång.	Redovisning till nämnd						Årsbokslut
Att inleda samverkan med forskare på universitetet för att utvärdera nämndens insatser	Redovisning till nämnd						Årsbokslut

Att pröva möjligheten att söka medel för sociala investeringar för utveckling av det förebyggande arbetet.	Redovisning till nämnd	Årsbokslut
Utveckla arbetet med ungdomar med svår neuropsykiatrisk och social beteendeproblematik.	Redovisning till nämnd	Årsbokslut
Annan uppföljning eller utvärdering som visar om nämndens styrning ger önskat resultat		Tidpunkt för uppföljning
[Beskriv exempelvis kvalitativ uppföljning eller utvärdering om sådan planeras]		[När/hur ofta]

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 11		Medansvarig nämnd					
Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet för kommunens medarbetare, samtidigt som delade turer motverkas i verksamheten.							
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Nämndens åtgärder		Uppföljning av åtgärd				Tidpunkt för uppföljning	
Vid upphandling införs villkor som så långt som möjligt garanterar att anställd personal hos leverantören kan erbjudas heltid och att delade turer undviks.		Redovisning till nämnd				Årsbokslut	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 12		Medansvarig nämnd					
Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare.							
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Nämndens åtgärder		Uppföljning av åtgärd				Tidpunkt för uppföljning	
Handlingsplanen för kvalitet inom det sociala barn- och ungdomsområdet ska fortsätta genomföras under 2016.		Redovisning till nämnd				Årsbokslut	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 17		Medansvarig nämnd					
Uppsala är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande och särskilt avseende ensamkommande barn.							
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Nämndens åtgärder		Uppföljning av åtgärd				Tidpunkt för uppföljning	
						[AMF]	

	Kvinnor	Män	Totalt				
Andel av planerade anvisningsbara platser för nyanlända flyktingar, som är behov av hjälp med sin bosättning, som kommer till stånd. ^v	-	-	0	-	Öka	-	Årsbokslut
Ensamkommande asylsökande barn, antal per 1000 inv. ^{vi}	-	-	0,37	0,55	Öka	-	Årsbokslut
Antal dagar från ankomst tills dess ensamkommande barn och ungdomar går i skolan (värde per dec). ^{vii}	-	-	-	-	Minska	-	Årsbokslut
Antal mottagna i flyktingmottagande under året/1 000 invånare. ^{viii}	-	-	2,6	4,8	Öka	Svagt ökande	Årsbokslut
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Anpassa antalet boendeplatser utifrån avtal med Migrationsverket.	Redovisning till nämnd						Tertial
Förvaltningen ges uppdrag att ta fram fler boendeplatser för ensamkommande inom kommunens egna verksamheter	Redovisning till nämnd						Tertial
Se över och anpassa nämndens mottagande av ensamkommande barn	Redovisning till nämnd						Tertial
Ingå en överenskommelse om partnerskap med Röda Korset, i samarbete med andra berörda nämnder.	Redovisning till nämnd						Tertial
Söka samarbete med andra aktörer i civilsamhället.	Redovisning till nämnd						Tertial
Annan uppföljning eller utvärdering som visar om nämndens styrning ger önskat resultat							Tidpunkt för uppföljning
[Beskriv exempelvis kvalitativ uppföljning eller utvärdering om sådan planeras]							[När/hur ofta]

Nämndens inriktningsmål 1				Medansvarig nämnd			
Samarbetet med det civila samhället ska öka							
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Nämnden planerar att ingå partnerskap med föreningar vars verksamhet kan komplettera nämndens insatser på viktiga områden.	Redovisning till nämnd						Tertial
Annan uppföljning eller utvärdering som visar om nämndens styrning ger önskat resultat							Tidpunkt för uppföljning
[Beskriv exempelvis kvalitativ uppföljning eller utvärdering om sådan planeras]							[När/hur ofta]

Nämndens inriktningsmål 2. Institutionskostnaderna ska minska.		Medansvarig nämnd					
Indikatorer	Nuvärde			Jämför- värde	Mål- värde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Uppdra åt förvaltningen att undersöka för- respektive nackdelar med att ge ett uppdrag till Styrelsen Uppsala vård och omsorg gällande vårdkrävande ungdomar som har kontakt med flera vårdgivare.	Redovisning till nämnd						Årsbokslut
Uppdra till förvaltningen att ta fram ett förslag på utsluss-HVB för mindre vårdkrävande ungdomar.	Redovisning till nämnd						Årsbokslut

Uppföljning av uppdrag

Uppdrag från Mål och budget till nämnden	Uppföljning av uppdrag	Tidpunkt för uppföljning
Arbeta med jämställdhetsintegrering utifrån den beslutade CEMR handlingsplanen i all kommunal service och i den kommunala organisationen.	Redovisning till nämnd	Årsbokslut
Möjligheter att söka statlig finansiering för investeringar och löpande verksamhet ska be- vakas.	Redovisning till nämnd	Årsbokslut

Uppföljningen av nämndens uppdrag till förvaltningen framgår av Uppföljning av inriktningsmål i bilaga 1.

Statsbidrag och riktade satsningar

Statsbidrag	Uppföljning av statsbidrag	Tidpunkt för uppföljning
Prio-satsningen för att förebygga psykisk ohälsa. 1 000 tkr.	Redovisning till nämnd.	Årsbokslut
Socialtjänsten får nationellt ett riktat statsbidrag om 250 miljoner årligen för förstärkning i barnärenden. 1 000 tkr.	Redovisning till nämnd.	Årsbokslut
Återsökning av medel för mottagande av ensamkommande barn. 443 470 tkr.	Redovisning till nämnd.	Månadsuppföljning
Brobyggarutbildning för arbete med nationella minoriteten romer. 100 tkr.	Redovisning till nämnd.	Årsbokslut
Väld i nära relationer – förebyggande. 500 tkr.	Redovisning till nämnd.	Årsbokslut

Riktad satsning	Uppföljning av riktad satsning	Tidpunkt för uppföljning
Myndighetsutövningen ska fortsätta utvecklas för att kunna ge en god service till medborgarna och för att säkerställa kvaliteten och rättsäkerheten i myndighetsutövningen. Nämnden avser att ta del av riktade statliga satsningar för att utveckla myndighetsutövningen inom barn- och ungdomsområdet. Avsatta medel 5 000 tkr.	Redovisning till nämnd.	Delårsbokslut Årsbokslut
Under 2016 se över kommunens och nämndens mottagande av ensamkommande barn som söker asyl i syfte att förbättra mottagandet. Inom befintlig ram.	Redovisning till nämnd.	Månatligen
Fortsätta utveckla arbetet med målgruppen unga vuxna med missbruks- eller annan beroendeproblematik. Inom befintlig ram.	Redovisning till nämnd.	Andra tertialen
Regeringens satsning på kvinnojourer innebär en ökad möjlighet för jourerna att arbeta och stödja våldsutsatta kvinnor. Nämnden avser att fortsätta söka de statliga utvecklingsmedel som kan komma inom området. Avsatta medel 1 000 tkr.	Redovisning till nämnd.	Årsbokslut Andra tertialen
Inleda arbetet med att etablera så kallade Halvvägshus i kommunen för att skapa goda förutsättningar för människor att lämna missbruk och beroende-problematik bakom sig. Avsatta medel 3 200 tkr.	Redovisning till nämnd.	Årsbokslut Andra tertialen
Inleda arbetet med Bostad först för att skapa goda förutsättningar för människor att lämna missbruk och beroende-problematik bakom sig. Avsatta medel 350 tkr.	Redovisning till nämnd.	Årsbokslut Andra tertialen
Överenskommelse om verksamhetsbidrag med Stadsmissionen och föreningen Hjälptillbehövande om drift av härbärge och dagcenter för socialt utsatta EES-migranter. Avsatta medel 1,8 mnkr.	Redovisning till nämnd.	Årsbokslut

Bilaga 2 Socialnämndens internkontrollplan 2016

År: 2016

Nämnd/styrelse: Socialnämnden

Process/rutin/system	Kontrollmoment	Riskvärde	Kontrollmetod	Kontrollansvarig	Tidpunkt för rapportering
Omvärldsrisker					
Mottagandet av ensamkommande	Kontrollmoment ska tas fram efter genomförda riskanalyser för området.	12	Statistik Uppföljningar	Strateg	Delårsbokslut
Verksamhetsrisker					
Hög personalomsättning	Personalomsättning, antal nyanställd personal och vakanser	16	Statistik över personalläget	Förvaltningschef	Varje nämndsammanträde
Bristande efterlevnad av regelverk					
Tydlig rubricering av ärenden av handlingar till nämnden	Ärenderubriken stämmer överens med innehållet så att intressenter lätt kan hitta det de söker efter.	4	Stickprov av ett ärende per nämndssammanträde under året.	Strateg	December 2016
Korrekt hantering av delegationsbeslut	Delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid. Rätt delegat beslutar.	6	Två stickprov från varje kvartal.	Nämndsekreterare	December 2016
Inleder utredning till barns skydd	Granskning av beslut;	12	Från delegationslistan	Individutskottens	Ordinarie IU-sammanträde

Process/rutin/system	Kontrollmoment	Riskvärde	Kontrollmetod	Kontrollansvarig	Tidpunkt för rapportering
i tillräcklig uppfattning	utredning 11:1 SoL inleds inte. Att myndighetsorganisationen inleder utredning vid tredje förhandsbedömning inom ett år om att barn far illa	12	väljs två beslut; ett ärende gällande barn 0-12 år och ett ärende gällande ungdom 13-20 år Utredningsenhet tar fram ärenden två gånger per år i samband med bokslut per april och per augusti, vilket sammanställs för hela myndighetsorganisationen.	justeringsman Enhetschef	Muntlig redovisning av enhetschef till IU två gånger per år i samband med bokslut per april och per augusti.
Obehörigt tillträde till uppgifter	Behörigheter är aktuella.	6	Kontroll att behörigheter i Iris är aktuella och att rätt personal har rätt behörigheter.	Strateg	December 2016
Representation	Vederbörlig specifikation finns bilagda fakturor	4	Stickprov varje kvartal.	Ekonom	December 2016
Risk för förtroendeskada					
Bisysslor	Bisysslor	4	Enkät till tjänstemän om bisysslor. Avvikelser noteras och redovisas i nämnd.	Strateg	December 2016
Mutor och jäv	Mutor och jäv	8	Enkät till förtroendevalda och tjänstemän.	Strateg	December 2016
Avtal och upphandling					
Kvalitetssäkring av avtal	Avtalen är utformade enligt	6	Stickprov av tre avtal som	Strateg	December 2016

Process/rutin/system	Kontrollmoment	Riskvärde	Kontrollmetod	Kontrollansvarig	Tidpunkt för rapportering
	kvalitetskriterier och så att det går att bedöma om de följs.		bedöms utifrån förutbestämda kriterier.		
Direktupphandlingar	Direktupphandlingar görs i enlighet med kommunens upphandlingspolicy.	4	Stickprov på fem fakturor och tillhörande förfrågningsunderlag.	Strateg	December 2016
Ramavtal	Inköp görs enligt avropsordning. Om avsteg görs ska det framgå av dokumentationen om varför.	4	Stickprov på fem fakturor där avsteg från avropsordning gjorts.	Strateg	December 2016
Redovisningsrisker					
Felaktig utbetalning av posten övriga kostnader	Granskning av att rutiner för avsläpp av posten övriga kostnader följs: - beslutsmeddelande finns - rätt konterad	4	Tio stickprov varje kvartal.	Ekonom	December 2016
Korrekt utförd bokföring	Attestreglementet följs	6	Webbenkät till beslutsattestanter kring attestreglementet. En gång per år.	Ekonom	December 2016

-
- ⁱ Källa: Kolada (N30001). Jämförvärde: genomsnitt för R8-kommunerna. Avser 2014.
- ⁱⁱ Källa: Kolada (N33016). Jämförvärde: genomsnitt för R8-kommunerna. Avser 2014.
- ⁱⁱⁱ Källa: Kolada (N33808). Jämförvärde: genomsnitt för R8-kommunerna. Avser 2014.
- ^{iv} Källa: Kolada (N35019). Jämförvärde: genomsnitt för R8-kommunerna. Avser 2014.
- ^v Källa: Egen uppföljning. Avser 2014.
- ^{vi} Källa: Kolada (N01994, N01951). Jämförvärde: genomsnitt R8-kommuner. Avser 2014.
- ^{vii} Källa: Egen uppföljning. Avser 2014.
- ^{viii} Källa: Kolada (N01986, N01951). Jämförvärde: genomsnitt R8-kommuner. Avser 2014.